

Experiences with musculus extensor carpi radialis longus tendon transfer after musculus extensor pollicis longus tendon ruptures

Kokavec R, Fedeleš J, Palencar D

Skúsenosti s transpozíciou šlachy m. extensor carpi radialis longus po ruptúre šlachy m. extensor pollicis longus

Abstract

Kokavec R, Fedeleš J, Palencar D:

Experiences with musculus extensor carpi radialis longus tendon transfer after musculus extensor pollicis longus tendon ruptures

Bratisl Lek Listy 2000; 101 (6): 324–326

The most common ruptures of all of the tendons of the hand are those of the extensor pollicis longus tendon (EPL). As to its ethiology, the rupture of EPL can spontaneously occur tendosynovitis in rheumatic patients or rarely in result of conservative treatment of distal forearm fractures. During the last 18 months, 4 cases of EPL ruptures following the conservative treatment of distal forearm fractures have been diagnosed in our clinical material. All patients underwent the transfer of extensor carpi radialis longus (ECRL) tendon due to. We present our indications of the technique, and the clinical results. (Fig. 3, Ref. 8.)

Key words: rupture, transposition, m. extensor carpi radialis longus.

Zo všetkých ruptúr šliach ruky sa najčastejšie vyskytujú ruptúry šlachy m. extensor pollicis longus (EPL). Základnou funkciou dlhého naťahovača palca s exkurziou cca 5—6 cm je extenzia v IP kĺbe a zároveň elevácia flektovaného palca. Z anatomickej aspektu origo EPL predstavuje interoseálna membrána a dozrálny povrch ulny, inzercia je na dorzálnom povrchu distálneho článku palca.

Materiál a metódy

Za posledných 18 mesiacov sme v našom klinickom materiáli v zóne T5 a 7 diagnostikovali 4 prípady ruptúr šlachy EPL po kon-

Abstrakt

Kokavec R., Fedeleš J., Palencár D.:

Skúsenosti s transpozíciou šlachy m. extensor carpi radialis longus po ruptúre šlachy m. extensor pollicis longus
Bratisl. lek. Listy, 101, 2000, č. 6, s. 324–326

Ruptúra šlachy m. extensor pollicis longus (EPL) je jednou z najčastejšie postihovaných šliach ruky. Etiologicky sa ruptúra EPL môže vyskytnúť spontánne pri tendosynovítidach, časté sú ruptúry u reumatických pacientov a zriedkavo byť dôvodom ruptúry aj zlomeniny distálneho predlaktia. Za posledných 18 mesiacov sme v našom klinickom materiáli diagnostikovali 4 prípady ruptúr šlachy EPL po konzervatívnej liečbe zlomenín distálneho predlaktia. U všetkých pacientov sme vykonali transpozičnú operáciu na šlachu m. extensor carpi radialis longus (ECRL). V práci demonštrujeme naše indikáčné kritériá, metódiku a klinické výsledky. (Obr. 3, lit. 8.)
Kľúčové slová: ruptúra, transpozícia, m. extensor carpi radialis longus.

zervatívnej liečbe zlomenín distálneho predlaktia. Podľa údajov z literatúry ide o zriedkavú komplikáciu (1/300 zlomenín) objavujúcu sa väčšinou pri začiatí rehabilitácie po dlhodobej fixácii zápästia.

Pričinou vzniku môžu byť kostné fragmenty pri fracture radii loco typico, alebo zvýšený tlak vo vnútri šlachovej pošvy, ktorý znižuje prietok krvi v už aj tak fyziologicky horšie prekrvenej oblasti šlachy pod karpálnym ligamentom (Engkvist, 1979).

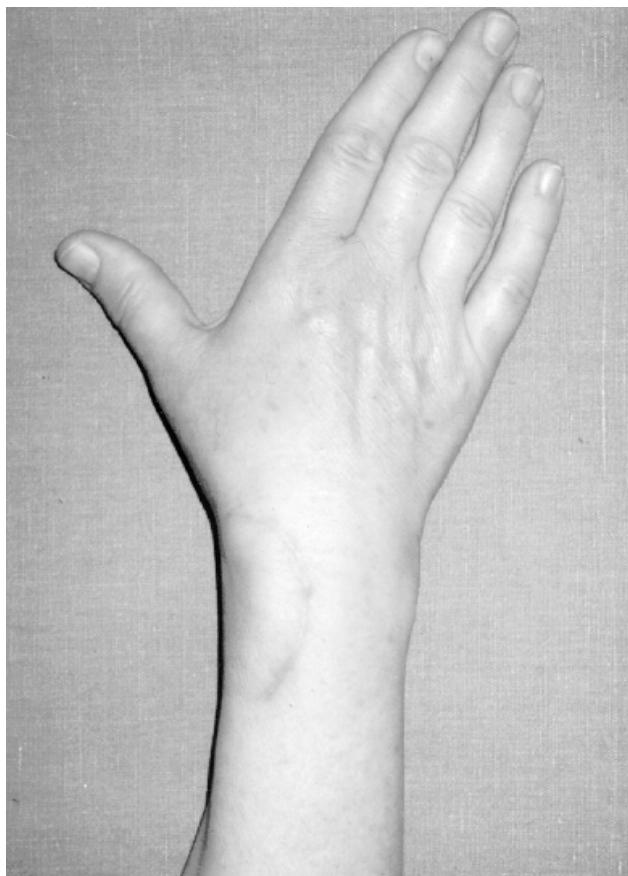
U všetkých pacientov sme vykonali transpozičnú operáciu šlachy m. extensor carpi radialis longus (ECRL). Na vlastnú tenosutúru sme použili modifikovaný Bunnelov steh pomocou nevstrebatelného atraumatického monofilamentového polypropylénového šicieho materiálu Prolen 3,0 s následnou adaptá-

Department of Reconstructive and Plastic Surgery, Hospital Ružinov, Bratislava.kokavec@nspr.sk

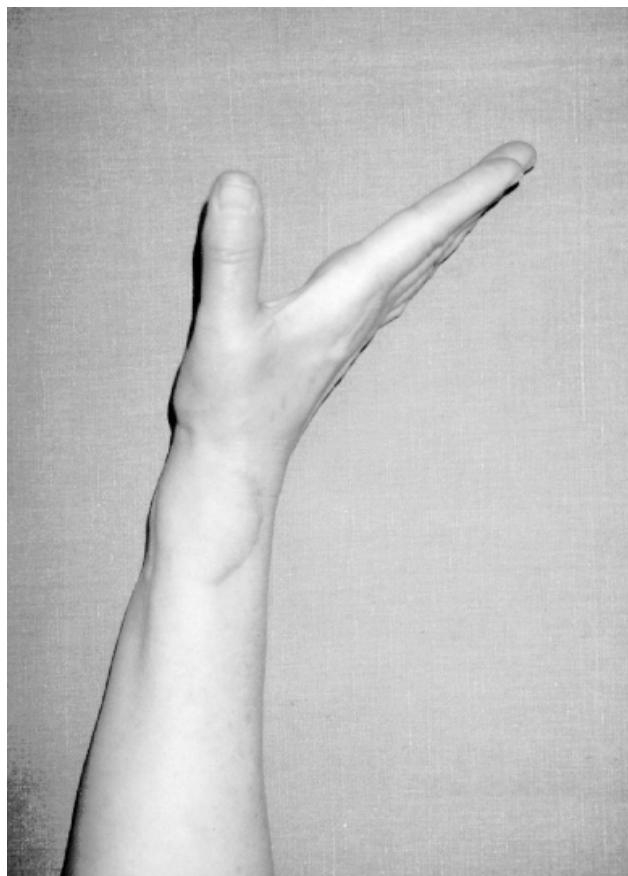
Address for correspondence: R. Kokavec, MD, Dpt of Plastic Surgery, Hospital Ružinov, Ružinovska 6, SK-826 06 Bratislava 29, Slovakia.
Phone/Fax: +421.7.4333 8754

Klinika plastickej chirurgie Nemocnice Ružinov v Bratislave

Adresa: MUDr. R. Kokavec, Klinika plastickej chirurgie NsP Ružinov, Ružinovská 6, 826 06 Bratislava 29.

Obr. 1. Neschopnosť elevovať palec do roviny II. metakarpu.

Obr. 2. Oslabenie extenze zápästia po transpozícii ECRL nepozorovali.

ciou epitenónia pokračujúcim stehom rovnakým materiálom hrúbky 6,0 (Fedeleš 1976). V pooperačnom období používame sadrovú dlahu s polohou zápästia približne v 40° dorzálnnej flexii, karpometakarpálnym klbom v extenzii a abdukcii s IP a MCP klíbmi v extenzii. Počas 3. týždňa skracujeme dlahu tak, aby bola umožnená len flexia IP klíbu. Po 4. týždni nahradzuje me pevnú dlahu ľahkou rehabilitačnou dlahou, pokračuje nácvik aktívnej flexie a extenze IP a MTC klíbu (Smrčka a spol., 1998). V 7.—8. týždni pacient cvičí aktívne proti odporu (Vešelý, 1994).

Výsledky

Aj keď nás súbor je vzhľadom na zriedkovosť výskytu ruptúr EPL po konzervatívnej liečbe zlomenín distálneho predlaktia a jasné indikačné kritériá na ECRL transfer (zóna T5, 7, 8) neporovnatelný v počte k vykonaným transpoziciám na šlachu m. extensor indicis proprius (EIP), domnievame sa, že uvedená technika predstavuje kvalitnú operačnú alternatívu.

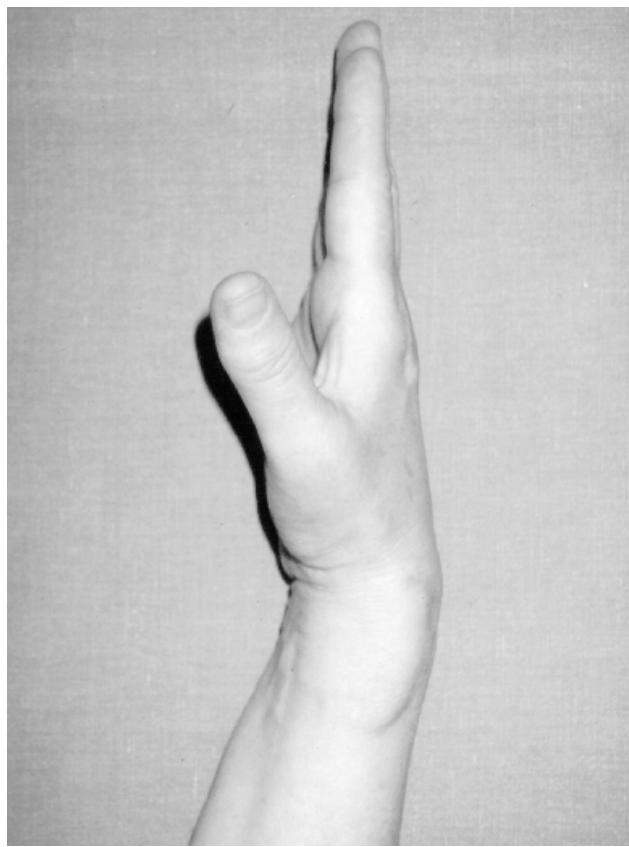
Pre hodnotenie výsledkov používame *Riddellovu klasifikáciu* (1963). Všetci pacienti splňali kritériá 2. stupňa klasifikácie — *Good*, tzn. extenzia IP klíbu v norme, niekedy je prítomná neschopnosť elevovať palec do roviny II. metakarpu (obr. 1).

Diskusia

Prvýkrát bola ruptúra šlachy EPL v literatúre opísaná roku 1876 Duplayom. Vo všeobecnosti nie je pochýb, že pre potreby extenzorov je na transpozíciu najvhodnejšou šlachovou jednotkou šlacha m. extensor indicis proprius (EIP) využívajúc jeho približne 5 cm exkurziu. Využitie tejto šlachy na plánovaný transfer treba zhodnotiť individuálne, vzhľadom na možný výskyt až 30 % oslabenia extenze ukazováka (Norda, 1994).

Z nášho indikačno-topografického hľadiska preferujeme šlachu m. na šlachové presuny pre lézie extenzora palca v úrovni proximálnej polovice I. metakarpu a vyššie (zóna T5, 7, 8). Pri indikácii si však treba uvedomiť jeho kratšiu exkurziu približne 3 cm. Na rozdiel od iných autorov (Millender, 1974) sme oslabenie extenze zápästia po transpozícii ECRL nepozorovali (obr. 2). Niekoľko pozorovaná neschopnosť elevovať palec do roviny II. metakarpu môže teoreticky vyplývať z rozdielneho anatomického priebehu šlachy ECRL, no zaznamenali sme ju aj po transféroch na EIP (obr. 3).

V literatúre často uvádzaná možnosť liečby ruptúry EPL šlachovým transplantátom (napr. m. palmaris longus, extensor digiti minimi, plantaris a extenzory dolnej končatiny) nie je podľa nášho názoru indikovaná vzhľadom na výskyt početných adhézíí,

Obr. 3. Neschopnosť elevovať palec do roviny II. metakarpu po transferoch na EIP.

a tým potreby ďalšej operácie. Treba pripomenúť fakt, že šľachový transplantát je indikovaný len vtedy, ak m. extensor pollicis longus nadalej zostáva ako hybná jednotka. Často však túto funkciu po dlhodobej imobilizácii stráca, preto je vhodné zvoliť radšej šľachový transfer.

Veľmi zriedkavo sa podarí ruptúru EPL operačne vyriešiť end-to-end resutúrou. Vzhľadom na možné príčiny ruptúry (reumatická ruka, stav po fraktúre s dlhodobou imobilizáciou atď.) ide skôr o náhodu ako o pravidlo.

Záver

Vzhľadom na dobré pooperačné výsledky, nenáročnosť operačnej techniky, pri dodržaní indikačných kritérií považujeme transpozičnú operáciu na šlachu m. extensor carpi radialis longus za výhodnú alternatívnu operačnej liečby ruptúry šlachy m. extensor pollicis longus.

Literatúra

- Duplay S.:** Rupture sous-cutanee du tendon du long extenseur du pouce e dela Societe de Chirurgie de Paris, 1876, č. 2, s. 788.
- Engkvist O., Lundborg G.:** Rupture of the extensor pollicis longus tendon after fracture of the lower end of the radius. Hand, 1979, č. 2, s. 76.
- Fedeles J.:** Techniky sutúry šliach. Atestačná práca. Bratislava, LFUK 1976.
- Millender L.H., Nalebuff E.A., Albin R., Ream J.R., Gordon M.:** Dorsal tenosynovectomy and tendon transfer in the rheumatoid hand. J. Bone Joint Surg., 1974, č. 56A, s. 753—757.
- Norda R.J.P., Hage J.J., De Groot J.M., Bloem J.:** Index finger extension and strength after extensor indicis proprius transfer. J. Hand Surg., 1994, č. 19A, s. 844—849.
- Riddell D.M.:** Spontaneous rupture of the extensor pollicis longus. The results of tendon transfer. J. Bone Joint Surg., 1963, č. 45B, s. 506—510.
- Smrčka V., Dylevský I., Marík I.:** Extensory ruky. Brno, Institut pro další vzdelenávání pracovníku ve zdravotníctví 1998, s. 95—97.
- Veselý J. a spol.:** Základy poúrazové rehabilitace ruky stardantními metodami. Brno, Institut pro další vzdelenávání pracovníku ve zdravotníctví 1994.

Received October 21, 1999.

Accepted May 12, 2000.